

Handboek Emigreren naar Zweden

Marc de Jong

Over de auteur:

Marc de Jong is schrijver en journalist. Hij was initiatiefnemer van de populaire website emigreren-naar-zweden.com, startte een hieraan verbonden Facebookgroep en richtte een Nederlandstalige nieuwssite over Zweden op. Uitgeverij Grenzenloos publiceerde zijn boek *Bij ons in Zweden*, waarin hij verslag deed van zijn eerste ervaringen als nieuwkomer in het Noord-Europese land.

© 2016 Marc de Jong. Tweede, herziene editie © 2018.

Omslagontwerp: Ilian Georgiev

Foto's: Imagebank.sweden.se

Foto voorzijde: Mark Harris

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur. De auteur aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in dit boek zou kunnen voorkomen.

www.emigreren-naar-zweden.com

ISBN 978-9402173499

Inhoud

Waarom Zweden?	7
Zweden in vogelvlucht	13
Zuidwest-Zweden	14
Zuidoost-Zweden	17
Midden-Zweden	20
Noord-Zweden	23
Zweden verkennen	25
Zweedse eigenaardigheden	28
Papierwerk en formaliteiten	33
Persoonsnummer	33
Verblijfskaart	37
Verblijfsvergunning	39
Belasting afwikkelen	40
Pensioen of uitkering	41
Verhuizen	43
Huisdieren meenemen	46
Emigreren met kinderen	47

Professionele hulp bij emigratie.....	49
Huis kopen of huren.....	51
Bieden op een huis.....	55
Hypotheek in Zweden.....	58
Verwarming.....	61
Woning huren.....	65
Werken.....	68
Een baan zoeken in Zweden.....	70
Sollicitatiebrief schrijven.....	74
Eigen zaak.....	77
Oprichten van bedrijf.....	81
Belastingen.....	82
Banken en verzekeringen.....	86
Auto meenemen.....	89
Importeren.....	91
Winterbanden.....	94
Zweeds leren.....	95
Tips om Zweeds te leren.....	96
Zweeds leren in Zweden.....	100
Zorg en zekerheid.....	103
Naar de dokter.....	106
Werkloosheid.....	108
Kinderbijslag en ouderschap.....	108

Pensioenen	109
Onderwijs	111
Verder studeren	113
Studiebeurs.....	115
Waarom je niet moet emigreren	116
Zweden in cijfers en trefwoorden	122
Bonus: “Emigreren naar Zweden verrijkt je leven”	125

Zweden ingedeeld naar landstrecken.

HOOFDSTUK 1

Waarom Zweden?

WAAROM EMIGREREN NAAR ZWEDEN? Waarom verkiezen Nederlanders en Belgen dit Scandinavische land boven Frankrijk, Canada of Noorwegen, om maar enkele andere populaire emigratielanden te noemen? Hier zijn vijftien redenen, gehoord van emigranten die de stap zetten. De volgorde is willekeurig, met uitzondering van de eerste.

Rust en ruimte

Dit is ongetwijfeld de meest gehoorde reden. Nederland is druk en luidruchtig. In Vlaanderen is het meeste groen door lintbebouwing vernietigd of onzichtbaar geworden. Dat kun je van Zweden niet zeggen. De emigranten die naar Zweden gaan vanwege de rust en de ruimte, kiezen meestal voor een woning op het platteland. Daar zingen de bossen (die doen dat stilletjes), wonen de buren twee kilometer verderop (en die praten zachtjes) en ligt het schilderachtigste groen gewoon in je voortuin.

Familie!

De Zweedse samenleving is ingesteld op het familieleven. Wie een baby verwacht of heeft, wordt overladen met vrije dagen die nog jaren na de geboorte kunnen worden opgenomen. Kinderopvang is goedkoop en laagdrempelig. Overal zijn voorzieningen voor mensen met kinderen. Ook evenementen en traditionele feestdagen zijn vaak sterk gericht op families. En mocht het niet boteren: een echtscheiding regel je eenvoudig online.

Minder stress

Op de dag dat de dagelijkse file je hartkloppingen bezorgt en je baas je afsnauwt omdat je te laat bent (alsof jij de files veroorzaakt) wordt de stress gauw teveel. Je kunt eraan toegeven en de “rat race” accepteren, of je breekt ermee en verkast naar Zweden. Daar zijn amper files en wordt niet het onmogelijke van je verwacht. De enigen die in Zweden steevast over stress klagen, zijn de Zweden zelf. Ze zouden eens in Amsterdam of Antwerpen moeten gaan kijken!

Ze zien je graag komen

Buitenlanders zijn niet overal even geliefd. Het zal u niet ontgaan zijn. Maar in Zweden verwelkomen ze je met open armen en kaneelbroodjes, als je tenminste uit Nederlandstalige streken komt. Ze weten daar dat Nederlanders ondernemend zijn en dat ze houden van een huis op de boerenbuiten. Het uitstervende Zweedse platteland heeft zulke mensen nodig. Ben je een Vlaming? Geen Zweed die het verschil hoort, dus jij mag ook.

Goedkoop wonen

Voor de prijs van een rijtjeshuis in Nederland of België koop je in Zweden twee landhuizen met elk een hectare grond, en op sommige plaatsen zelfs drie. Er zijn mensen die hun Zweedse villa betalen met de overwaarde van hun verkochte Nederlandse huis, en daarna voor niks wonen. Wel opletten:

goedkope huizen in Zweden liggen vaak geïsoleerd. Ze kunnen ook in beroerde staat zijn. Als je graag in de auto zit en de genen hebt van een klusjesman, is dat echter geen probleem.

Tolerantie

Zweden is geen paradijs. In huiselijke kring mopperen ook de Zweden weleens over buitenlanders, andersgelovigen, homoseksuelen en vrouwen die niet achter de kookpot willen staan. Toch merk je daar in het dagelijks leven weinig van. De meeste Zweden zijn vriendelijk, gedragen zich respectvol, en doen (in het openbaar) niet moeilijk over wie “anders” is. Een serieus voordeel voor de nieuwkomer.

De liefde

Er zijn aardig wat Nederlanders en Belgen die nooit van plan waren om naar Zweden te emigreren. Maar het hart was sterker. Ze werden verliefd op een Zweed(se) en op zekere dag werden ze wakker in Scandinavië in de wetenschap dat ze nooit meer terug zouden gaan. Dit zijn vaak de emigranten die de taal het best spreken. Zweeds leren doe je nergens zo goed als thuis, zolang er maar een Anders of Annika naast je ligt.

Veiligheid

Zweden heeft een obsessie met veiligheid. Let maar op: *trygghet* is een van de meest gebruikte Zweedse woorden. Als blijkt dat 1 op 1 miljard mensen doodgaat van een bepaald stofje, wordt het in Zweden meteen verboden. Kinderen worden tegen iedere vorm van onheil beschermd. Schreeuwerige krantenkoppen en populaire Scandinavische misdaadseries doen anders geloven, maar de Zweedse straten zijn opmerkelijk veilig. Er zijn ook weinig doden in het verkeer.

Kleine dorpjes, zoals hier nabij Jönköping, bieden veel rust. Foto: Per Pixel Petersson

Stilte

In Zweden kun je soms niks horen. Hoe dat klinkt? Dat merk je pas als je een Zweeds bos binnenwandelt of op een Zweedse berg gaat zitten, want in de Benelux is er altijd wel ergens achtergrondgeruis. Echte stilte is iets bijzonders. Als je er gevoelig voor bent, wil je er steeds meer van. Wees er niet doof voor. Luister en geniet van de stilte.

Frisse lucht

In Zweden heb je mooie luchten die ook nog eens fris zijn. Het is er goed ademen. Dat merk je meteen als je er arriveert. De mensen mogen er wel in dikke Volvo's rijden, de uitlaatgassen kunnen alle kanten op. Als je last hebt van astma of gewoon genoeg hebt van de diesellucht in je straat, dan is een bezoekje aan Zweden genoeg om verliefd te worden. Ook goed voor je kinderen!

Werk

Wie voor emigratie kiest vanwege een baan, gaat in de regel om louter pragmatische redenen. Je zou echter de eerste niet zijn die dan besluit om voorgoed in het land te blijven, zelfs al wil je baas je de volgende maand naar Dubai sturen. De salarissen kunnen elders groter zijn, maar wie vast in een Scandinavisch zadel zit, is er moeilijk uit te wippen. De Zweed doet je inzien dat het leven meer is dan werken.

Vier seizoenen

Lente, zomer, herfst, winter: vier seizoenen met elk hun kenmerken. Op school leer je erover, maar in Zweden maak je ze veel intenser mee dan in de Benelux. Natuur én inwoners leven mee met de grillen en geneugten van de jaargetijden. Een lente is er een lente, een herfst een herfst, een winter een winter en een zomer is, als je geluk hebt, zelfs een zomer. Disclaimer: ook het Zweedse klimaat warmt op. De winters worden er zachter. Maar dat maakt het land voor sommigen alleen maar aantrekkelijker.

De natuur

Wie de eerste keer Zweden bezoekt, ziet wellicht vooral bos. En bomen zijn sympathiek, maar ook wat saai. Maak daarom een rondreis en ga van de harde weg af. Dan vind je desolate berglandschappen, wilde rivieren, prachtig glooiend akkerland en met wat mazzel elanden, rendieren, zwijnen en ander overstekend wild. Alle natuur die in Nederland of Vlaanderen alleen in boekjes staat, kun je in Zweden aanraken. Elke dag weer.

Dicht bij de Benelux

Canada wordt weleens een reusachtige versie van Zweden genoemd. Vergelijkbaar klimaat, vergelijkbare natuur, ook rustig en toch rijk. Maar wat als opa in Assen ziek wordt? Of wanneer je ouders in Leuven graag hun kleinkind eens omhelzen? Dan is Canada ver weg. Zweden is makkelijker. Je pakt

de auto of het vliegtuig en je kunt je familie vaak nog dezelfde dag zien. Zonder jetlag en met lagere kosten.

Studeren

Toegegeven: de leerlingen aan de Zweedse basisscholen en gymnasia bakken er in recente internationale vergelijkingen niet veel van. Daar moeten we eerlijk in zijn. Maar de universiteiten hebben er ook vandaag een prima reputatie. De Zweedse welvaartsstaat, met een genereus systeem voor studie-beurzen, maakt het gemakkelijk en betaalbaar om zelfs als 40-plusser nog een nieuw vak te leren. Je kunt er studeren tot je er genoeg van hebt.

HOOFDSTUK 2

Zweden in vogelvlucht

WIE GAAT EMIGREREN MOET KIEZEN. Waar wil je wonen? Wordt het Zuid-, Midden- of Noord-Zweden? Het is een belangrijke keuze. Zweden is groot. Verhuizen van de ene streek naar de andere is in dit land een behoorlijke onderneming. Niet overal vind je dezelfde mogelijkheden. Je keuze voor een bepaald gebied kan dus maar beter weloverwogen zijn.

Hoe groot is Zweden dan wel? Elf keer Nederland en bijna vijftien keer België. Toch wonen er maar 10 miljoen mensen, tegenover 17 miljoen in Nederland en 11,4 miljoen in België. Een dunbevolkt land dus, met soms forse verschillen in weersomstandigheden en een economisch klimaat dat al even weerbarstig kan zijn. In de ene regio is er volop werk en bedrijvigheid, in de andere regio zit menigeen werkloos op een parkbank blikjes bier te drinken. Zweden kent meer extremen dan buitenlanders denken.

De woningprijzen kunnen eveneens sterk verschillen. Voor de prijs van een dure villa in een voorstad van Stockholm koop je twintig riantgelegen, alleenstaande huizen in Kopparberg of Hällefors. En dat is geen overdrijving.

Maar, zoals de prijzen, verschillen de voorzieningen. Waar de huizen goedkoop zijn, is het vaak behelpen met werkgelegenheid, winkels, scholen en ziekenhuizen.

Het is dus zinvol stil te staan bij de punten waaraan je toekomstige omgeving moet voldoen als je naar Zweden wilt emigreren. Laten we het land voor het gemak in vier stukken opdelen.

Zuidwest-Zweden

Het zuidwesten van Zweden is relatief dichtbevolkt, maar nog altijd veel minder druk dan de Randstad of de Belgische steden. Göteborg en Malmö zijn, na Stockholm, de grootste stedelijke concentraties van het land. Er is een groot en divers aanbod aan bedrijven. De regio is zowel historisch als verkeerstechnisch verbonden met de rest van Europa. Er is sinds 2000 een vaste brugverbinding voor auto en trein met de Deense hoofdstad Kopenhagen: Öresundsbron, die ook tv-kijkers niet onbekend is als de betonnen hoofdrolspeler in de misdaadserie *The Bridge (Bron)*. Door de verbinding is er een transnationale regio ontstaan, ook wel genoemd de grootste metropool van Scandinavië met circa 3,5 miljoen inwoners. Veel mensen in de streek rond Malmö werken in Denemarken. De Deense lonen zijn hoger, het Zweedse leven is goedkoper. Tel uit je winst.

Kopenhagen heeft met Kastrup de belangrijkste internationale luchthaven in dit gebied, vlot bereikbaar vanuit Malmö. Er zijn ook vaste treinverbindingen naar Zuidoost-Zweden en Midden-Zweden. Malmö (307.000 inwoners) is de hoofdstad van de regio Skåne. Het Deense verleden is zichtbaar in de architectuur. Skåne doet ook landschappelijk Deens aan, met glooiend akkerland en (voor Zweden) weinig bossen en meren. De landschappelijk bijzonder fraaie streek Österlen, tussen Simrishamn en Ystad, wordt het Toscane van Zweden genoemd. Dit is niet het rodehuisjesland uit de toeristenfolders, maar een streek met een heel eigen sfeer.